

Yunus Pèq Kijooy Engròq Jenaang Prengsuuy

1 ¹ Ku naneq ariiq, Jenaang Prengsuuy Ki'uròq nu Yunus kenoon Amitai. ² Jenaang Prengsuuy Ki'uròq, “Etleh hèèq hunen nu kote Niniwe de entooy ajeh ru ròòq maay ku tempat ajeh, keranaaq kelakuuq ennaay de ni'nèc ya ley nu Èñ.”

³ Tapiiq Yunus ki'et nu tempat killeeq kaha-pernyaaq ju ngaar Jenaang Prengsuuy. Yunus ki'et nu Yope, ku pajeh keeq kiberkep naneq kapal kaha-belayar nu Sepanyol. Ya telaas kibayaan isiwaaq, Yunus pen kihuc nu kapal samaaq maay pekerjaq kapal, keranaaq keeq kaha-belayar nu Sepanyol dè'a nyaaq ju ngaar Jenaang Prengsuuy. ⁴ Yunus kicheleh nu tempat de keròòp bernòòr ru kida'daq ku pajeh, kibu'bèèt ihat selat.

Telaas kenjeh Jenaang Prengsuuy Kipetibaaq pes entooy nu lawot, laluuq jadiiqleh pes je'ar de besengòh kipeet kapal ajeh ley kaha-che'eh. ⁵ Pekerjaq kapal ihat naysengòh ru naychereek kuwat, naysemaan tenulok nu gunik-gunik^a li'naay. Ennaay pèc arap ju kateh kapal nu lawot, dè'a hayòq kapal ennaay ajeh.

⁶ Apebilè kèpten kapal ajeh kicheleh nu keròòp kapal, keeq kibakeeq Yunus kibu'bèèt ku pajeh. Kèpten kapal ki'uròq, “Bagéyharòq hèèq buléh habèèt ku kateh kada'an bagéy adèh? Kosleh, semaan tenulok nu gunik hèèq. Belòòq panèy keeq kiyayaaq ha hiiq ru hiiq pèq hidat?”

⁷ Telaas ajeh Yunus ru kèpten kapal bayhuuc nu kemiil kapal. Maay pekerjaq kapal naybelwal rataaq li'naay, “Béyleh hiiq be'undi^b dè'a hiiq panèy booq imaay de besalah hiiq kenaq pes je'ar adèh!” Aleh kateh undi adèh nèèq Yunus kikenaaq.

⁸ Ennaay uròq nu Yunus, “Betolka ya senalah hèèq jadiiq pes je'ar adèh? Hèèq ju belòòq, hèèq bangsaaq ma? Yama hèèq mòng ku padèh?” ⁹

Yunus kiberlaak, “Èñ maay Ibrani. Èñ ngsembah Jenaang Prengsuuy, Jenaang ku sergaaq de Kipejadiiq di'dic ileey de mòng ku kemiil bumiiq adèh.” ¹⁰ Telaas ajeh, Yunus kipasal keeq kipernyaaq ileey ju ngaar Jenaang Prengsuuy.

Apebilè maay pekerjaq kapal naycherngaay ha gah ajeh, ennaay ihat naysengòh ru nay'uròq nu Yunus, “Kelakuuq hèèq adèh ihat ni'nèc bernòòr.”

¹¹ Mase ajeh, pes ya gukuwat ley pekerjaq kapal naytanyaaq nu Yunus, “Bagéyharòq de buléh jiiq jiha-beh nu hèèq dè'a pes adèh akihooc?”

¹² Yunus kiberlaak, “Pècleh èñ nu kateh lawot dè'a pes adèh kihooc. Èñ ngpanèy ya senalah èñleh jadiiq pes je'ar nu engkeeq semuwaaq.”

^a1.5 *gunik-gunik* ataw ‘allah-allah’ ataw ‘dèwe-dèwe.’

^b1.7 *be'undi* bagéyharòq ennaay pèc undi pèq hipanèy. Enggamaq ennaay gunaaq chaak jehuuq ka, ennaay tulés muh ku kertas ka. Ennaay ha panèy booq imaay de besalah de kijadiiq pes adèh.

¹³ Tapiiq maay pekerjaq kapal naykere'wat, naykayoh kapal ajeh nu ibèèk. Tapiiq pes ajeh makén kigu-entooy ru pèq naylaluq. ¹⁴ Keranaaq ajeh ennaay chereek nu Jenaang Prengsuuy, “Ya Jenaang, jiiq semaañ weesleh aguuq pesiksaaq jiiq keranaaq jiiq jikòòt nyawaaq seng'òòy adèh de pèq besalah nu jiiq. Ya Jenaang, Jenleh de bekuwasaq ku semuwaaq adèh, adèhleh bahneh Jen.” ¹⁵ Telaas ajeh ennaay pèc Yunus nu kateh lawot. Ya telaas Yunus bipèc, aleh-aleh pes je'ar ajeh pen kihooc. ¹⁶ Maay pekerjaq kapal ihat naysengòh ha Jenaang, Jenaang Prengsuuy Iley de kismbah ya Yunus, ru ennaay òòk jenamuuq nu Jenaang ru naybejanjiiq nu Keeq.

¹⁷ Jenaang Prengsuuy Ki'òòr nu'ikor kaaq entooy dè'a kiliip Yunus. Telaas ajeh, Yunus kigeey ku kateh èc kaaq iluniiw niq ariiq ru niq kenglèm.

Ne'uchap Syukor Yunus

2 ¹ Ju kateh èc kaaq ajeh Yunus kisemaañ nu Jenaang Prengsuuy. Keeq ki'uròq, ² “Jenaang, kateh senusah èñ, ngchereek nu Jen ru Enjen berlaak èñ. Ju kateh duniyaaq maay dat ngsemaañ tenulok, semmaañ èñ Enjen cherngaay ru Jen berlaak. ³ Enjen pèc èñ ku gineey de jereeq ley nu keròòp lawot. Ku keròòp ajeh, gelnel teew kikelimboq^c èñ. Umbaq ru gelombang de Enjen petibaaq kipeet ku kemiil èñ. ⁴ Èñ ngserngiiq Enjen, ya Jen per'et èñ ju ngaar Jen, ru èñ pèq^d ngnèèng niic deek Jen de santén. ⁵ Teew lawot kikerpok^e èñ kaha-perdat èñ, lawot kikelimboq berook èñ, rumpaay^f lawot kililèt kuuy èñ. ⁶⁻⁷ Èñ ngchelòk nu keròòp loot ku kateh lawot, nu duniyaaq de bikunchi ley ditey jeh, mereeq ngha-dat,

^c2.3 *kikelimboq* ataw ‘menyelubungi’

^d2.4 *pèq* ataw ‘tidak.’ Ertiiq engròq [’ayk] ku kateh engròq Ibrani pèq terang. Mòng penafsir Alkitab ennaay bependapat bahawe [’ayk] buléh jugaaq i’ertiiq ‘ngrasaaq’ imisal “Èñ ngrasaaq akan ngnèèng niic deeq gineey Enjen de santén.” Penafsir-penafsir kileeq ennaay tejemah ayat adèh bagèy tenayaaq be’ertiiq “èñ pèq ngnèèng niic deek Enjen de santén.”

^e2.5 *kerpok* ataw ‘meliputi, mengelilingi’

^f2.5 *rumpaay* ataw ‘nu jenis chengwaay de cerek ku kateh lawot’

èñ ng'ingat ha Jenaang Prengsuuy,
 aleh niic èñ ngchereek ha Jen ya Jenaang Prengsuuy,
 Enjen cherngaay semmaan èñ ju Deek Jen de santén.

Ju kateh lawot de jereeq bernòòr
 Jen selamat èñ.

⁸ Maay besembah gunik-gunik de pèq ki'òòk ma-ma,
 ennaay deeq ju Jen ru pèq nayjooy engròq Jen.

⁹ Tapiiq èñ nglaguuq ngpateh ha Jen,
 ru jenamuuq nu Jen,
 ru ngha-beh semuwaaq janjiiq èñ.
 Enjen Jenaang Prengsuuy de nè'peselamat.”

¹⁰ Telaas ajeh ju ennòòr Jenaang Prengsuuy, kaaq ajeh kikeeq Yunus nu darat.

Tenubat Maay Niniwe

3 ¹ Ku inaar kaliq niic, Jenaang Prengsuuy Ki'uròq nu Yunus bagéy adèh,
² “Etleh nu kote Niniwe de entooy ajeh. Perleyleh nu maay Niniwe ma de
 ya Ng'uròq nu hèèq, Èñ Ngha-hukom ennaay.”

³ Telaas ajeh Yunus kita'at engròq Jenaang Prengsuuy ru ki'et nu Niniwe. Niniwe
 adèh kote ileey de entooy bernòòr, ilengwas niq ariiq che'niip jok. ⁴ Yunus kimuuc
 nu kateh kote ajeh, ya kichiip nu'ariiq che'niip jok, keeq mulaaq kipasal engròq
 Jenaang Prengsuuy bagéy adèh, “Empat puloh ariiq niic Jenaang Prengsuuy
 Kaha-perheer kote Niniwe.”

⁵ Maay Niniwe naycherngaay engròq Yunus adèh nèèq ru naypechayaaq gah ma
 de Jenaang Kaha-beh. Ennaay pen naypasal sangèèt ru ra'naaq nayha-puwasè ru
 naylòk abat guni, keranaaq naysè'rék ha kelakuuq ennaay de ni'nèc ru jehat.

⁶ Gah adèh nèèq, kicherngaay ya rajaaq Niniwe. Keeq pen kicheleh ju igineey
 rajaaq, kitek ijubah, kilòk abat guni, ru kigeey ku kemiil habuuq de sengiic.

⁷ Rajaaq Niniwe adèh nèèq, kipasal gah ajeh nu maay Niniwe. Adèhleh perintah
 rajaaq ru ipegawéy,

“Di'dic seng'òòy bigèèt cha'chaaq ru nge'ngòòt teew, ru binatak da'nèèq bigèèt
 òòk cha'naaq ru nge'nòòt. ⁸ Jiiq ji'òòr maay Niniwe, dè'a naylòk abat guni^g ru
 binatak da'nèèq biserkop^h ru abat guni, di'dic seng'òòy hòòt naysemaan betol-
 betol nu Jenaang. Ennaay bi'òòr wees di'dic jenghat ennaay. ⁹ Belòòq panèy
 enggamaq Jenaang Ki'ubah Isengiig, ru pèq Kira'ròòq ru pèq Kiperdat hiiq!”

^g3.8 *abat guni* ataw ‘nu jenis abat de terlaluuq gesaac’

^h3.8 *serkop* ataw ‘menutupkan’

¹⁰ Bilè Jenaang Kinèèng maay Niniwe adèh nèèq ya naywees di'dic jenghat-jenghat ennaay, Jenaang Ki'ubah ma de Kaha-beh nu maay Niniwe ru pèq Kiperdat ennaay. Ennaay pen naytelaas ju hukom Jenaang.

Yunus Kisedar ha Ha'noq Jenaang nu Bangsaaq Kileeq

4 ¹ Tapiiq Yunus kibri'nòòs bernòòr keranaaq Jenaang Prengsuuy pèq Kihukom ha maay Niniwe. ² Keeq kibedo'a bagéy adèh, “Ya Jenaang, èñ mimang ya ngpikér ya chanuuq, Jen dòh pèq Jenha-hukom ha ennaay. Keranaaq ajeh, entemjeh èñ ngpra'deeq nu Sepanyol ju ennòòr Jen. Keranaaq ya ngpanèy Jen Jenaang Prengsuuy de nè'beyayaaq, nè'beha'noq, senabar Jen cukop jereeq, sengiiq Jen le'oop bernòòr, Jen nè'be'ubah penikér Jen, ley pèq jadiiq Jenha-hukom. ³ Amen bagéy adèhleh Jenaang, kòòtleh nyawaaq éñ. Bòòr èñ ngdat jupadè ngsuuy!”

⁴ Jenaang Prengsuuy Kiberlaak niic ha engròq Yunus, “Patotkah hèèq haberisnòòs bagéy ajeh?”

⁵ Telaas ajeh Yunus kihool ju kote Niniwe, ki'et nu englaak mengkah.ⁱ Ku pajeh keeq kibeh deek pendeer ru kigeey kaha-nèèng ma de tejadiiq nu kote Niniwe. ⁶ Ku masè ajeh jugaaq Jenaang Prengsuuy Kicherwaay nutareeq chinchook kitaleeq ha Yunus ju mat'ariiq. Yunus kirasaaq senang isengiiq ha chengwaay chinchook ajeh.

⁷ Tapiiq ku ipegelap hupeer niic, Jenaang Prengsuuy Ki'òòr nu'ikor kemoor dèq kiréc re'iis chinchook ley seléy. ⁸ Mat'ariiq pen kihuc betol-betol ku kemiil kuuy Yunus. Ku masè ajeh jugaaq Jenaang Prengsuuy Ki'òòr pinooy bekèèt ju mengkah bipooy nu Yunus. Keeq kirasaaq bekèèt bernòòr ley kaha-dendat. Aleh ki'uròq, “Amen bagéy adèh, bòòr éñ ngdat taleh.”

⁹ Tapiiq Jenaang Prengsuuy Ki'uròq nu Yunus, “Patotkah hèèq haberisnòòs ha nutareeq chinchook anen nèèq?”

Yunus kiberlaak, “Èñ mimang patot berisnòòs ley ngdat.”

¹⁰ Jenaang Prengsuuy Ki'uròq niic nu Yunus, “Hèèq hahoaq ha chinchook de kichuwaay hat nèq nukenglèm taleh ku iyah hupeer kiseléy, de pèq hachet ru pèq habelaaq pen. ¹¹ Ma lagiq, Èñ lebéh Nghoaq ru Ngyayaaq ha maay Niniwe de ijeng'òòy 120,000 urak, de pèq naypanèy ma-ma, bòòr ru nic ru besamaaq binatak-binatak da'nèèq ennaay ileey de je'òòy bernòòr.”

ⁱ4.5 *mengkah* ataw ‘timor’